

/

SEMINARSKI RAD

Eutanazija: religijska i filozofska perspektiva

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

Eutanazija: filozofska i religijska perspektiva

Sažetak

Pitanje života i smrti je kroz povijest uvijek bilo jedno od osnovnih pitanja na koje su religija i filozofija nastojali dati odgovor. Isto tako pravo na vlastiti izbor između života i smrti je tema o kojoj su uvijek postojali suprotni stavovi. Ovaj rad usredotičit će se na aktivnu eutanaziju te će predstaviti eutanaziju s dvije različite perspektive, religijske i filozofske. U drugom djelu eseja biti će prikazan stav Peter Singera o temi eutanazije. Ovaj rad neće nastojati dati odgovor na pitanje moralne ispravnosti eutanazije već će nastojati pokazati da, iako se argumenti o eutanaziji u religiji i filozofiji često preklapaju, argumenti protiv eutanazije imaju religijsko porijeklo dok filozofija koja se zasniva na razumu često traži racionalne razloge u korist "ubojstva iz milosti".

*Ključne riječ: eutanazija, filozofija, religija, Peter Singer, aktivna eutanazija **Uvod***

U ljudskom životu smrt je najizvjesniji događaj, te je stoga pitanje smrti bilo jedno o glavnih pitanja postavljanih (i odgovoreni) od filozofa, religija i različitih kultura. Smrt je prihvaćana ozbiljno kao dio individualnog života ali i bitan dio kulture. Sljedeći to pravilo civilizacije su pravile jednostavna ali promišljena etička pravila o smrti. Neka od njih nisu relevantna za suvremene rasprave o eutanaziji i samoubojstvu ali služe kao primjer različitih etičkih pravila u različitim kulturama. Na primjer u ratničkom društvu Vikinga, "samo oni koji umru nasilnom smrću mogli su ući u raj ili Valhallu. Najveća čast bila je smrt u bitci, a samoubojstvo je bila druga najbolja alternative" (New York State Departement of Health, 2001: 78). Dok na otoku Sumatri "kad starac onemoća, popne se na drvo, a rodbina počinje naricati, tresti drvo i govoriti: Godišnje doba je došlo, plod je dozrio, mora pasti! Starac siđe, rodbina ga zatuče i pojede" (Pozaić, 1985:11). Sličnih primjera ima mnogo i oni samo

pokazuju kako različite kulture mogu dati različite odgovore na pitanje dostojanstva smrti i prava na eutanaziju.

Budući da je eutanazija kompleksna tema kojoj se može pristupiti sa različitih perspektiva u ovome seminarskom radu, tema eutanazije biti će prikazana iz religijske i filozofske perspektive. U suvremeno doba medicina s jedne strane omogućuje sve uspješnije svladavanje boli i bolesti te u isto vrijeme zbog aparata koji održavaju samo funkcije sistema disanja i krvotoka stvaraju nove probleme i etičko moralna pitanja (Pozaić, 1985:9). To dovodi do toga da je danas eutanazija složen pojam te treba razlikovati aktivnu i pasivnu eutanaziju, pozitivnu i negativnu, dobrovoljnu i nedobrovoljnu. U ovome radu bit će prvenstveno riječ o aktivnoj eutanaziji, koja se odnosi na teške slučajeve neizlječivih bolesnika koji trpe nepodnosive bolove i već su ušli u tok umiranja koji može biti kraći ili duži. "Aktivna eutanazija tada znači zahvat kojim se zadaje prijevremena i bezbolna smrt i omogućava blago i dostojno umiranje" (Pozaić, 1985: 30).

Religija i filozofija često se preklapaju ali i suprotstavljaju kada se radi o temi eutanazije. Dok argumenti protiv eutanazije obično potječu iz religije, filozofija često nalazi racionalne razloge u korist eutanazije. Da bi objasnila razlike u argumentima o eutanaziji prvo će biti prikazani različiti religijski stavovi s naglaskom na kršćanstvu, koje je imalo i još ima jak utjecaj na moralne stavove zapadnog svijeta. Zatim će biti prikazan filozofski pogled na eutanaziju kroz nekoliko povijesni razdoblja s naglaskom na pristup utjecajnog suvremenog filozofa Petera Springera koji toj temi pristupa na drugačiji način. Ovaj rad prije svega će dati pregled suprotnih argumenata koje zastupaju religija i filozofija kada se radi o eutanaziji te neke suvremene poglede na temu. Na kraju možemo zaključiti da je ishod debate za i protiv eutanazije još neizvjestan te će ostati neriješena i s mnogo otvorenih pitanja dok se ne nađe rješenje koje je svima prihvatljivo.

Religijska perspektiva

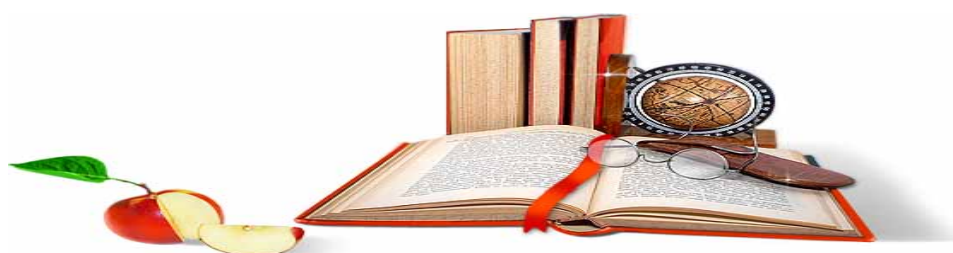
Smrt je jedna od glavnih tema svih religija. Religije nude objašnjenje za smrt i umiranje te pružaju rituale i ceremonije za pamćenje mrtvih te govore o smrti kao osnovi za razumijevanje ljudskog života. Kad se to uzme u obzir nije čudno da sve religije imaju snažne stavove prema "ubojstvu iz milosti". Četiri glavne religije ga osporavaju i zabranjuju. (http://www.bbc.co.uk/print/religion/ethics/euthanasia/euth_religion_intro.shtml) Stavovi četiri glavne religije koje imaju jednog vrhovnog Boga su vrlo slični u suprotnome uloga Boga kao jedinoga koji ima pravo i moć da uzima i daje život bi bila ugrožena. Iz perspektive budista eutanazija je pogrešna jer stavlja pomagača pri eutanaziji u loše mentalno stanje i također indicira da je bolesna osoba u lošem stanju uma budući da je dozvolila da fizička bol uzrokuje mentalnu patnju. Nije jasno da li će eutanazija utjecati na karmičku ravnotežu i uzrokovati patnju u slijedećem životu. Hinduistički stav je vrlo sličan. No hinduisti tvrde da je završetak nečijeg bolnog život dobar čin te kao takav znači ispunjenje moralnih obveza. No za hinduiste kultura i religija su nerazdvojno povezani tako da njihov stav prema eutanaziji nije jasan. Dio njihovih moralni principa je život prema moralnim obvezama koje su određene kulturom. "Muslimani vjeruju da je ljudski život svet jer ga je Alah dao i da On treba odlučiti koliko će netko živjeti. Ljudi se ne bi trebali uplitati u to" (xxx, 2002, <http://www.bbc.co.uk/religion/ethics/euthanasia/hindu.shtml>).

Muslimani zabranjuju eutanaziju i samoubojstvo što se najbolje vidi iz primjera: "Ne uništavaj se i Alah će sigurno biti milostiv prema tebi (Kuran, 4.29)... Prorok je rekao: Među narodima prije vas bio je čovjek koji je imao ranu, i zbog nestrpljenja zbog boli uzeo je nož i podrezao si ruku te krv nije prestala teći dok nije umro. Alah je rekao moj sluga je požurio u smrt sam te sam mu zabranio da uđe u raj" (Sahih Bukhari 4.56.669).

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com